

एकात्मिक बाल विकास सेवायोजना हया
केंद्रपुरस्कृत योजनेसाठी नविन लेखाशिर्ष
मंजूर करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एबावि-२०१५/प्र.क्र.२८९/का.६
नवीन प्रशासन भवन, ३ रा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १६ फेब्रुवारी, २०१७

प्रस्तावना :-

केंद्र शासन पुरस्कृत एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना ही योजना मुख्यत्वे करुन बालकांच्या पोषण व आरोग्य विषयक दर्जा सुधारणा करण्यासाठी तसेच बालमृत्यूचे व कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्याच्या दृष्टीने सन १९७५-७६ या वर्षापासून प्रकल्पाच्या माध्यमातून महिला व बाल विकास विभागामार्फत राबविण्यात येत आहे. केंद्र शासनाकडून सन २०१४-१५ पर्यंत एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना या केंद्र पुरस्कृत योजनेसाठी केंद्र व राज्य हिश्याच्या निधीचे प्रमाण विविध उपक्रमांकरीता ९०:१०, ७५:२५, ५०:५० व काही उपक्रमांना १००% याप्रमाणात निधीचे प्रमाण ठरविण्यात आले होते.

तथापि, निती आयोगाने केलेल्या शिफारशीनुसार केंद्र शासनाने सन २०१५-१६ या वर्षापासून पोषण वगळता सर्व उपक्रमांचे केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाण ६०:४० असे केलेले आहे व पोषण या उपक्रमाकरीता केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाण ५०:५० इतके आहे. केंद्र व राज्य हिश्याच्या प्रमाणात झालेल्या बदलानुसार एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना या केंद्र पुरस्कृत योजनेअंतर्गत असलेल्या विविध उपक्रमांकरीता निधी अर्थसंकल्पित करण्यासाठी नविन लेखाशिर्ष मंजूर करुन घेणे आवश्यक झाले होते. त्यानुसार सन २०१७-१८ या वर्षापासून निधी अर्थसंकल्पित करण्यासाठी एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेअंतर्गत (ICDS) कार्यरत योजनांची समान उद्दिष्टे असणारी केंद्र हिश्याची १४ व राज्य हिश्याची १८ अशा एकूण ३२ लेखाशिर्षांचे एकत्रिकरण करुन नविन लेखाशिर्ष केंद्र हिश्याची ५ व राज्य हिश्याची ९ अशी एकूण १४ लेखाशिर्षे नव्याने मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेअंतर्गत (ICDS) कार्यरत योजनांच्या केंद्र व राज्य हिश्याच्या प्रमाणात झालेल्या बदलाच्या अनुषंगाने समान उद्दिष्टे असणारी केंद्र हिश्याची १४ व राज्य हिश्याची १८ अशा एकूण ३२ लेखाशिर्षांचे एकत्रिकरण करुन केंद्र हिश्याची ५ व राज्य हिश्याची ९ अशी एकूण १४ नवीन लेखाशिर्षे सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रात नमुद केल्याप्रमाणे उघडण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

२. एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेअंतर्गत उघडण्यात आलेल्या नविन लेखाशिर्षा अंतर्गत सन २०१७-१८ या पुढील आर्थिक वर्षापासून निधी अर्थसंकल्पित करण्याच्या दृष्टीने अर्थसंकल्पिय अंदाज विहित मुदतीत विभागामार्फत सादर करण्याची कार्यवाही आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना,

महाराष्ट्र राज्य, नवी मुंबई यांनी करावी. तसेच जुन्या लेखाशिर्षांतर्गत निधी अर्थसंकल्पित होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

३. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या व वित्त विभागाच्या मान्यतेने व सहमतीने त्यांच्या अनुक्रमे अनौपचारिक संदर्भ क्र.३१३/१४७२, दिनांक २२/१२/२०१६ व अनौपचारिक संदर्भ क्र.८०/अर्थ-७, दिनांक १६/०२/२०१७ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सोबतच्या विवरणपत्रामध्ये नमूद करण्यात आलेल्या सुधारित नविन लेखाशिर्षांना महालेखाकार कार्यालय, मुंबई यांनी त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१४५/२०१६-१७/१७९९, दिनांक ०८/०२/२०१७ अन्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०२१६१७१९११५५३० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(मि. प. शेणॉय)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. मंत्री / राज्यमंत्री, महिला व बाल विकास, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.मंत्री (वित्त व नियोजन) मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ६) अपर मुख्य सचिव (नियोजन विभाग) मंत्रालय, मुंबई
- ७) अपर मुख्य सचिव (वित्त विभाग) मंत्रालय, मुंबई
- ८) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र -१, मुंबई
- ९) महालेखापाल, लेखा परिक्षा, महाराष्ट्र-१, मुंबई
- १०) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र -२, नागपूर
- ११) महालेखापाल, लेखा परिक्षा, महाराष्ट्र-२, नागपूर
- १२) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, महाराष्ट्र राज्य, नवी मुंबई
- १३) आयुक्त, महिला व बाल विकास, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १४) संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय, मुंबई
- १५) संचालक, माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालय, मुंबई
- १६) सर्व विभागीय आयुक्त
- १७) सर्व जिल्हाधिकारी
- १८) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १९) सर्व विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास विभाग

- २०) सर्व महिला व बाल विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद
- २१) सर्व बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (ग्रामीण / आदिवासी / नागरी)
- २२) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- २३) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- २४) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- २५) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय ग्रंथालय, विधानभवन, मुंबई
- २६) वित्त विभाग, (व्यय-६/अर्थसंकल्प-७)मंत्रालय, मुंबई
- २७) नियोजन विभाग, (का.१४७२),मंत्रालय, मुंबई
- २८) उप सचिव (श्री गुजर/श्रीमती निवतकर),महिला व बाल विकास,मंत्रालय,मुंबई
- २९) महिला व बाल विकास विभागातील सर्व कार्यासने
- ३०) निवड नस्ती (कार्यासन ६)

शासन निर्णय क्रमांक : एबावि-२०१५/प्र.क्र.२८९/का.६, दिनांक १६ फेब्रुवारी, २०१७ सोबतचे विवरणपत्र
एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना लेखाशिर्ष तपशिल

अ. क्र.	जुनी लेखाशिर्ष				नविन लेखाशिर्ष	
	केंद्र	हिस्सा	राज्य	हिस्सा	केंद्र	राज्य
१	२२३६१५५१ २२३६१५७१	९०% ९०%	२२३६१५६२ २२३६१५८९	१०% १०%	(१) मागणी क्रमांक :- X-०१ २२३६- पोषण आहार ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण १०१-विशेष पोषण आहार कार्यक्रम (०६) जागतिक बँकेचे सहाय्य (०६) (०६) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेचे बळकटीकरण व पोषण आहार सुधारणा प्रकल्प (केंद्र हिस्सा ८८%) (२२३६१८८३) ०१-वेतन ०२- मजूरी ०६-दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क १०-कंत्राटी सेवा १३-कार्यालयीन खर्च १७-संगणक खर्च २८-व्यावसायिक सेवा ३१-सहायक अनुदान (वेतनेतर) ५०-इतर खर्च	(२) मागणी क्रमांक :- X-०१ २२३६- पोषण आहार ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण १०१-विशेष पोषण आहार कार्यक्रम (०६) जागतिक बँकेचे सहाय्य (०६) (०७) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेचे बळकटीकरण व पोषण आहार सुधारणा प्रकल्प (राज्य हिस्सा १२%) (२२३६१८९२) ०१-वेतन ०२- मजूरी ०६-दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क १०-कंत्राटी सेवा १३-कार्यालयीन खर्च १७-संगणक खर्च २८-व्यावसायिक सेवा ३१-सहायक अनुदान (वेतनेतर) ५०-इतर खर्च
२	२२३६०३७७ २२३६०५१९ २२३६१३९१ २२३६१५९८ २२३६१६१३ २२३६१६३१	९०% ९०% ९०% ९०% ९०% ७५%	२२३६१३६४ २२३६१३८२ २२३६१४०८ २२३६१६०४ २२३६१६२२ २२३६१६४२	१०% १०% १०% १०% १०% २५%	(३) मागणी क्रमांक :- X-०१ २२३६- पोषण आहार ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण १०१-विशेष पोषण आहार कार्यक्रम (०८) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना प्रकल्प	(४) मागणी क्रमांक :- X-०१ २२३६- पोषण आहार ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण १०१-विशेष पोषण आहार कार्यक्रम (०८) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना प्रकल्प

	२२३६१६५१	७५%	२२३६१६६९	२५%	(०८) (०१) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना (सर्वसाधारण खर्च) (केंद्र हिस्सा ६०%) (२२३६१९०९) ०१-वेतन ०२- मजूरी ०३-अतिकालिक भत्ता ०६-दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क ११-देशांतर्गत प्रवास खर्च १३-कार्यालयीन खर्च १४-भाडे, पट्टी व कर १७-संगणक खर्च २१-पुरवठा व सामग्री २४-पेट्रोल, तेल व वंगण २६-जाहिरात व प्रसिद्धी २७-लहान बांधकामे ३१-सहायक अनुदान (वेतनेतर) ५०-इतर खर्च	(०८) (०२) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना (सर्वसाधारण खर्च) (राज्य हिस्सा ४०%) (२२३६१९१८) ०१-वेतन ०२- मजूरी ०३-अतिकालिक भत्ता ०६-दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क ११-देशांतर्गत प्रवास खर्च १३-कार्यालयीन खर्च १४-भाडे, पट्टी व कर १७-संगणक खर्च २१-पुरवठा व सामग्री २४-पेट्रोल, तेल व वंगण २६-जाहिरात व प्रसिद्धी २७-लहान बांधकामे ३१-सहायक अनुदान (वेतनेतर) ५०-इतर खर्च
३	२२३६०६१७ २२३६०६३५ २२३६१६७८ २२३६१६९६	५०% ५०% ५०% ५०%	२२३६०६२६ २२३६०६४४ २२३६१६८७ २२३६१७०२	५०% ५०% ५०% ५०%	(५) मागणी क्रमांक :- X-०१ २२३६- पोषण आहार ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण १०१-विशेष पोषण आहार कार्यक्रम (०८) (०३) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना (आहार खर्च) (केंद्र हिस्सा ५०%) (२२३६१९२७) १९-आहार खर्च	(६) मागणी क्रमांक :- X-०१ २२३६- पोषण आहार ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण १०१-विशेष पोषण आहार कार्यक्रम (०८) (०४) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना (आहार खर्च) (राज्य हिस्सा ५०%) (२२३६१९३६) १९-आहार खर्च

४		२२३६००६३ २२३६०५४६	१००% १००%		(७) मागणी क्रमांक :- X-०१ २२३६- पोषण आहार ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण १०१-विशेष पोषण आहार कार्यक्रम (०८) (०५) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना (मानधन व आहार खर्च) (अति.राज्य हिस्सा १००%) (२२३६१९४५) ०२- मजूरी १९- आहार खर्च
५	अंगणवाडी सेविकांना भाऊबीज भेट राज्य हिश्यासाठी नविन लेखाशिर्ष				(८) मागणी क्रमांक :- X-०१ २२३६- पोषण आहार ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण १०१-विशेष पोषण आहार कार्यक्रम (०८) (०६) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना (भाऊबीज भेट) (अति.राज्य हिस्सा १००%) (२२३६१९५४) ३१-सहायक अनुदान (वेतनेत्तर)
६	अंगणवाडी सेविकांना एलआयसी हप्ता राज्य हिश्यासाठी नविन लेखाशिर्ष				(९) मागणी क्रमांक :- X-०१ २२३६- पोषण आहार ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण १०१-विशेष पोषण आहार कार्यक्रम (०८) (०७) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना (एलआयसी हप्ता) (अति.राज्य हिस्सा १००%) (२२३६१९६३) ३१-सहायक अनुदान (वेतनेत्तर)

७	२२३६००७२	९०%	२२३६१३७३	१०%	(१०) मागणी क्रमांक :- X-०१ २२३६- पोषण आहार ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण १९६- जिल्हापरिषदांना विशेष सहाय्य (००) (०२) महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम १९६१ यांच्या कलम १२३ व २६१ अन्वये जिल्हा परिषदांना एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेसाठी जिल्हा परिषदांना आस्थापना अनुदान (स्थानिक क्षेत्र) (केंद्र हिस्सा ६०%) (२२३६१९७२) ३१-सहायक अनुदान (वेतनेतर) ३६-सहायक अनुदान (वेतन)	(११) मागणी क्रमांक :- X-०१ २२३६- पोषण आहार ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण १९६- जिल्हापरिषदांना विशेष सहाय्य (००) (०३) महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम १९६१ यांच्या कलम १२३ व २६१ अन्वये जिल्हा परिषदांना एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेसाठी जिल्हा परिषदांना आस्थापना अनुदान (स्थानिक क्षेत्र) (राज्य हिस्सा ४०%) (२२३६१९८१) ३१-सहायक अनुदान (वेतनेतर) ३६-सहायक अनुदान (वेतन)
८			२२३६००२७ २२३६०१८१	१००% १००%		योजनेत्तर लेखाशिर्ष सन २०१७-१८ पासून बंद करण्यात येत आहे.
९	अंगणवाडी बांधकामासाठी नविन लेखाशिर्ष केंद्र व राज्य हिस्सासाठी ६०% व ४०% प्रमाणे			(१२) मागणी क्रमांक :- X-०३ ४२३६- पोषण आहार यावरील भांडवली खर्च ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण ८०० इतर खर्च (०१)एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना (०१) (०१)अंगणवाडी बांधकाम (केंद्र हिस्सा ६०%) (४२३६००४९) ५३-मोठी बांधकामे	(१३) मागणी क्रमांक :- X-०३ ४२३६- पोषण आहार यावरील भांडवली खर्च ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण ८०० इतर खर्च (०१) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना (०१) (०२)अंगणवाडी बांधकाम (राज्य हिस्सा ४०%) (४२३६००५८) ५३-मोठी बांधकामे	

१०	अंगणवाडी बांधकामासाठी नविन लेखाशिर्ष राज्य हिश्याच्या अतिरिक्त निधीसाठी	(१४) मागणी क्रमांक :- X-०३ ४२३६- पोषण आहार यावरील भांडवली खर्च ०२ - पोषक अन्न व पेये वितरण ८०० इतर खर्च (०१) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना (०१) (०३) अंगणवाडी बांधकाम (अति.राज्य हिस्सा १००%) (४२३६००६७) ५३-मोठी बांधकामे
----	--	---

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX